

Un talp del CESID entre insubmisos

Albert Martínez, un policia que fou número u de la seva promoció segons conten els seus amics, s'infiltrà, per ordre del CESID, entre els insubmisos catalans l'any 1991, quan esclatà la guerra del Golf. L'any 1995 continuà la seva tasca als Grapo de València.

"Albert arribà al local de Mili KK de Sants poc després d'esclatar la guerra del Golf, pel 1991, quan s'havien produït els primers casos de desertors que no acceptaren embarcar-se a les fragates espanyoles que enviaren a Egipte —assegura un dels insubmisos que va conèixer el talp del CESID—. Hi havia, en concret, dos desertors que estaven amagats i que tant l'exèrcit com la policia cercaven desesperadament. Albert, però, no arribà a assabentar-se'n, perquè el tema es portava molt en secret i sols ho sabien uns pocs."

La gent que el va conèixer encara se'n fa creus de la condició d'Albert Martínez Hernando com a infiltrat. "Ens vam quedar bocabadats i, és clar, ara ens adonem que no sabíem pràcticament res d'ell, del seu passat... —explica una jove que va tractar-lo quasi a diari—; bé, una vegada comentà que havia fet el servei militar a Jaca i que com entenia d'informàtica mirava de falsificar les dades mèdiques d'alguns soldats perquè s'escaparen d'haver d'anar de maniobres a l'alt Pirineu aragonès".

Al cap d'un temps de treballar als Mili KK del barri de Sants —on va arribar dient que tenia amics de l'Hospitalet integrats al moviment i ganes de fer coses—, Albert Martínez comentà que a causa de la seva feina no li anava bé seguir els horaris del casal a Sants i que li interessaria més treballar al Casal de la Pau, al carrer de Cervantes. El Casal de la Pau, en definitiva, agrupava tots els moviments d'in-

submissió de la ciutat, un lloc perfecte des del qual accedir a informació més valuosa.

"Albert era molt treballador —explica un membre de Mili KK— i com que sabia molt d'informàtica, ja que assegurava que havia intentat seguir la carrera de telecomunicacions, s'oferí a portar dins de l'oficina d'Informació i Defensa del Soldat (IDS) tot el tema de

membres d'IDS de Navarra, als quals s'aproximarà amb molt de zel. Des d'aleshores les visites de Martínez a Pamplona seran contínues perquè "estava muntant-los el tema informàtic de l'IDS", segons una antic membre del Casal de la Pau de Barcelona.

Membres d'alguns col·lectius d'insubmissió catalans se'l tornen a trobar als *sanfermines* d'aquell mateix any a Pamplona. "Ningú no va sospitar res perquè ell ja tenia molts amics allà —explica la gent que va veure'l—. Albert fins i tot assistí per aquelles dates a una xerrada sobre els presos polítics que va donar l'advocat Txema Gorostiza."

Albert Martínez, s'infiltrà entre els insubmisos catalans sense aixecar sospites i més tard als Grapo de València. Un espia fi i discret.

les quotes i també les del Mili KK de tot Barcelona. Tenia accés als noms dels components, comptes bancaris, etc., i fins i tot ell era soci d'IDS".

Cap a l'estiu de 1993, Albert Martínez assisteix a un campament dels Mili KK de tots els Països Catalans on aprofità per eixamplar el seu cercle d'amistats. Però és durant el transcurs d'unes jornades d'IDS a Etxarri-Aranaz (Navarra) la Setmana Santa del 1994 —i on hi van alguns membres de Jarrai— que Martínez rebla el clau. Allà coneix els principals

El talp i la IV Internacional trotskista. El darrer campament en el qual el talp del CESID participa és el de l'estiu de 1994, organitzat per membres de la IV Internacional Trotskista, i al qual també assisteixen insubmisos de Barcelona vinculats a la Lliga Comunista Revolucionària (LCR), entre altres grups del difús espectre de l'extrema esquerra. Martínez sembla que havia mostrat un especial i discret interès a contactar amb l'LCR a través de la seva organització juvenil, tot i que en una ocasió arribà a rebutjar formar part d'una de les comissions de treball vinculades al partit. A partir d'aquest any el treball del talp comença a multiplicar-se, de manera que li calia portar dos o tres vides a la vegada. Però Albert Martínez, se'n sabia sortir. "No en parlava mai, del seu passat, i sempre portava un bon

equip de fotografia amb el qual feia reportatges de totes les seves activitats, encara que ell no volia sortir mai a les fotos”, explica una jove que va relacionar-se amb ell. Un bon dia, però, en el transcurs d’una manifestació, es troba amb un antic amic seu que més tard havia d’interessar-se per ell. “Aquest amic —explica un insubmís— comentà a un noi de l’ambient pacifista que estava molt preocupat per l’Albert, que feia temps que no sabia res d’ell, i que li estranyava veure’l vinculat al moviment d’objecció de consciència. Llavors ens explicà que Albert havia estat policia, que havia començat a Àvila i que no li constava que hagués deixat de ser-ho. També que la seva dona era filla d’un important coronel de l’exèrcit establert a Madrid i que havia participat a Bòsnia en combois d’ajuda... Ens quedàrem de pedra, semblava increïble i és llavors quan comença a desaparèixer, encara que mai no va saber que coneixíem la seva història. Simplement, ens digué que treballava de representant d’ordinadors i que la feina no li deixava estar més amb nosaltres. Això va ser cap al juliol de 1995... no el tornem a veure mai més”.

Infiltrat als Grapo. Albert Martínez havia deixat els insubmisos per infiltrar-se als Grapo de València a través de la coneixença que havia fet d’un dels membres del seu aparell polític, el Partit Comunista d’Espanya Reconstituït (PCEr). La seva tasca al moviment d’insubmissió, on fins i tot havia estat coautor d’una guia antimilitarista i editor a nivell estatal del butlletí *Anti-Miliko*, havia acabat. Martínez arribà a oferir-se per publicar el programa i estatuts del PCEr en una “impresca d’uns amics seus”.

Ahora, el 28 de juny de 1995, l’empresari Publio Cordón era segrestat pels Grapo. Martínez s’infiltrà en l’organització a València, el 8 d’agost d’aquell mateix any, segons confirma el cap de l’escamot, José Ortín. Justament, un dia abans que la família de l’empresari pagués els 400 milions del rescat. Un cop alliberat Cordón, Al-

Dalt, Albert Martínez Hernández (destacat), infiltrat del CESID, en un viatge amb la IV Internacional Trotskista a Itàlia l’any 1994. A l’esquerra, amb insubmisos en un viatge a Cartagena.

bert Martínez es mostrava molt reticent a actuar de valent, fet que va aixecar les sospites dels Grapo. A finals d’octubre del 95, José Ortín digué al talp que l’acompanyés a Barcelona per pagar el lloguer d’un pis franc al carrer d’Agudells. Als pocs dies, la policia detectava l’arribada d’Enrique Cuadra —cap dels Grapo— i de la militant Concepción González al pis d’Agudells. La Brigada d’Informació Antiterrorista observà també que Cuadra es dirigí a la direcció dels pares d’Albert Martínez a l’Hospital de Llobregat i que alhora es-

tava investigant el moviment d’insubmisos per tal d’esbrinar la verdadera identitat de Martínez. El talp estava cremat i la policia hagué d’intervenir. L’última persona que va veure’l fou el grapo José Ortín, en un grans magatzems de València. Els veïns del pis del carrer del Dos de Maig de Barcelona, on durant quasi dos anys va viure Martínez, en saber la història es miren i comenten: “Eren uns nois, ell i la seva dona, d’allò més normals.”

Rafael Gómez / Josep Miralles